

5. Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року. URL : // http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_096 [дата звернення 16.05.2021]

Бакаєв Станіслав Дмитрович,
курсант III курсу факультету
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

Никифорова Олена Анатоліївна,
кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики та
домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ

На сучасному етапі розвитку криміналістики як науки одним із головних елементів криміналістичної характеристики, який визначається важливим задля здійснення ефективного процесу розслідування кримінального правопорушення, є безпосередньо особа злочинця. Важливим цей елемент виступає саме тому, що відповідні дані про дану категорію осіб є необхідною умовою для безпосереднього знаходження істини кримінального провадження, адже жодне кримінальне правопорушення не може бути реалізоване за відсутності людини, яка вчинила протиправні дії стосовно осіб, суспільства та держави в цілому.

В криміналістиці, зазвичай, особа яка безпосередньо вчинила кримінальне правопорушення, може відповідним чином досліджуватися у всіх напрямках прояву її певних властивостей – фізичних, інтелектуальних, психічних, природних, соціальних тощо. Відповідні дії є важливими, адже, наприклад, дослідження індивідуальності особи може надати інформацію про її особливості, що певним чином і формує її відмінність від всіх інших категорій людей.[1]

Відповідне поняття «особи злочинця», за думкою П.С. Матишевського певним чином охоплює досить широке коло соціально значущих властивостей (тобто ознак) особи, а саме: особисті властивості, його певні зв'язки та стосунки з іншими людьми, його

моральний та психологічний світ, індивідуальні особливості, а також безпосередні життєві установки. [2]

Основним завданням криміналістичного встановлення особи, яка винна у вчиненні протиправних дій, є відповідне використання необхідної інформації та фактів для безпосередньої розробки самої тактики розслідування.

На погляд великої кількості науковців, відповідне вивчення особи злочинця має значення для безпосереднього встановлення певної залежності окремих видів елементів криміналістичної характеристики, які в подальшому дозволяють визначити способи вчинення, приховування відсутніх фактів та будь-які інші обставини кримінального правопорушення.

На жаль, на сьогодні, практична діяльність правоохоронних органів показує нам, що відповідним чином не приділяється необхідна увага щодо вивчення особистості учасників кримінального провадження. Наявний формальний підхід щодо вивчення слідчими особистості злочинців і про це свідчать факти про те, що зовсім мало уваги приділяється розкриттю безпосередніх відомостей про індивідуальні психологічні риси учасників розслідування.

Вище зазначене підтверджується тим, що на практиці, уповноважені на розслідування особи свій збір даних зводять лише на отримання характеристик з місця роботи, навчання, а також довідок з психоневрологічних та наркологічних диспансерів та про судимість особи.

Отже, можна зробити висновок, що криміналістичне дослідження особи злочинця має велике значення за для пошуку особи, яка безпосередньо вчинила протиправні діяння, а також для безпосереднього, ефективного та повного розслідування вчиненого кримінального правопорушення.

На практиці існують певні ситуації, коли правоохоронці не в повному обсязі досліджують особу злочинця тим самим призупиняють прогрес у знаходженні істини кримінального провадження. На мою думку, доцільним було би виправити дані прогалини подальшим розвитком практичного використання даного криміналістичного елемента, адже завдяки йому можливим стає швидке розшукування винної особи та притягнення її до безпосередньої відповідальності перед державою.

Список використаних джерел:

1. Шепітько В.Ю., В.О. Коновалова, В.А. Журавель Криміналістика: підручник / за ред. В.Ю. Шепітько. Право, 2008. 464 с.
2. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: [підручник] / П.С. Матишевський. К.: Юрінком Інтер, 2000. 272 с.